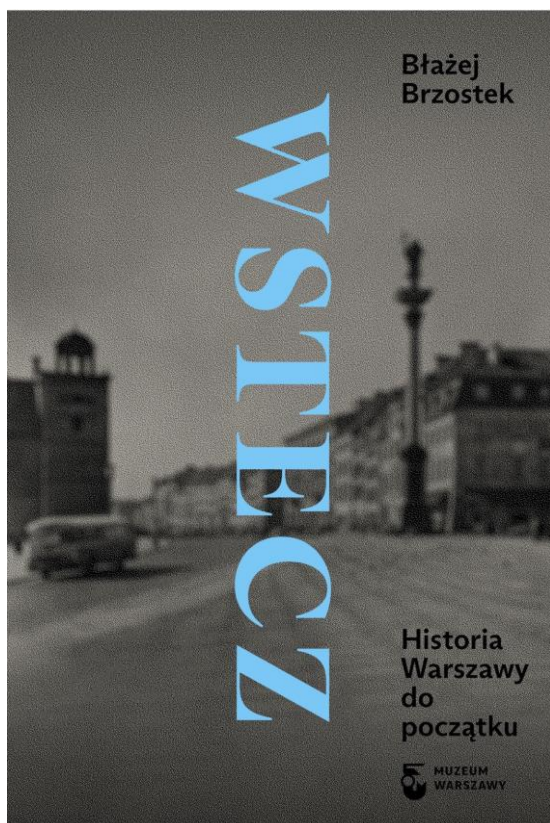

Błażej Brzostek: *Wstecz. Historia Warszawy do początku* – pierwsza taka biografia miasta. Premiera książki 10 listopada.

Muzeum Warszawy z dumą prezentuje wyjątkową zapowiedź wydawniczą: po niemal 50 latach od ostatniej przekrojowej publikacji dotyczącej historii Warszawy ukazuje się *Wstecz. Historia Warszawy do początku*. Prof. Błażej Brzostek podważa niejeden ugruntowany obraz miasta, eksperymentuje z formą, proponując tytułowe spojrzenie *Wstecz* – od roku 2021 do średniowiecznych początków miasta.

Odwrócenie zwyczajowego porządku opowiadania historii pomaga autorowi wymknąć się tradycyjnej narracji i roli wszystkowiedzącego dziejopisa. *Przeszłość nie istnieje* – przypomina nam Błażej Brzostek. – *Istnieją tylko jej ślady, które oglądamy w czasie teraźniejszym. Istnieje opowieść tworzona przez rodziców, historyków, polityków i duchownych dla edukacji, emocji, umocnienia w wierze.*

Licząca niemal 800 stron książka składa się z 65 rozdziałów opatrzonych datami, od 2021 do 1339. Na drodze od dziś „do początku”, Brzostek nie odmierza równo kroków. Wybiera swobodnie lata, przy których się zatrzymuje. Rozpoczyna od obrazu Warszawy z lat 20. XXI wieku, cofa się do transformacji lat 90. XX wieku, zanurza w PRL, okres wojny, niepodległości, potem zaboru, zagląda do czasów nowożytnych, aby na końcu dotrzeć do średniowiecznych początków miasta.

Dotychczasowe syntezы i prace naukowe na temat dziejów Warszawy są obecne w tle książki – autor sięga do nich jednak najczęściej po to, aby uzmysłwić, że są tylko interpretacjami, a każda z nich powstała pod wpływem danej sytuacji i potrzeby czasu. Brzostek proponuje wielowątkową i pełną dygresji opowieść, na którą składają się sugestywne obrazy miejsc i życia mieszkańców. Zobaczymy więc ulicę Marszałkowską w 1945 roku, widok z kopuły kościoła ewangelickiego z 1857 roku czy miasto z perspektywy pierwszego lotu balonem w 1789 roku. Zajrzemy do gabinetu Edwarda Gierka, do prywatnych mieszkań, na podwórka dziewiętnastowiecznych kamienic i do sklepionych izb kupców na Rynku Starego Miasta. Autor oddaje głos różnym bohaterom i bohaterkom, pozwala spojrzeć na miasto oczami przybyszów z zagranicy, sięga do reportaży, tekstów prasowych, pamiętników i wspomnień, np. Marii Dąbrowskiej, Zdzisława Beksińskiego, Agnieszki Osieckiej czy Leopolda Tyrmanda. Ukazuje też losy zwykłych mieszkańców miasta, pozornie mało istotnych, a jednak tworzących mikrohistorie Warszawy. Subiektywny i zmienny rytm tej podróży sprawia, że zamiast kalendarium powstała opowieść bliższa biografii.

Jak mówi we wstępie Autor:

Pisałem tę historię zygzakiem, próbując różnych narracji i punktów widzenia, czerpiąc z historiografii, ale także starając się od niej oderwać, uogólniając, ale też starając się przekazać doświadczenia jednostkowe i odosobnione. Zamiast wykładu chronologicznego dałem coś w rodzaju plastrów, zdejmując warstwy źródeł i interpretacji, odnoszących się do historii Warszawy. Przede wszystkim nie szukałem w dziejach miasta żadnego sensu, żadnej „linii przewodniej” ani „czerwonej nici”, wychodząc z założenia, że mamy do czynienia z nieogarnionym zbiorem doświadczeń (z tysiącami „Warszaw”), które zostały zebrane, a następnie znikły z powierzchni ziemi razem z ludźmi, którzy je przeżyli.

Błażej Brzostek – historyk, badacz historii społecznej i dziejów miast, wydał między innymi książki o życiu robotników warszawskich w latach stalinizmu („Robotnicy Warszawy. Konflikty codzienne”, 2002), o przestrzeni publicznej stolicy w epoce Gomułki („Za progiem”, 2008), o jadaniu w PRL („PRL na widelcu”, 2010), o paralelnej historii Bukaresztu i Warszawy („Paryże Innej Europy”, 2015). Mieszka na Żoliborzu, pracuje na Uniwersytecie Warszawskim i w Narodowym Instytucie Architektury i Urbanistyki.

Książka ukaże się 10.11.2021. Przedprzedaż ruszy 18.10 w [internetowej księgarni Muzeum Warszawy](#).

Jeżeli potrzebują Państwo więcej informacji, są zainteresowane/i zrecenzowaniem tytułu, rozmową z Autorem, stworzeniem materiału wokół książki – bardzo proszę o kontakt!

Aleksandra Migacz

Zespół Komunikacji

Muzeum Warszawy

+48 22 277 43 45, 668 77 62 72

aleksandra.migacz@muzeumwarszawy.pl